

<https://www.nidaros.no/har-kjempet-i-16-ar-vi-er-veldig-lei/s/5-113-696955>

NARDO TRONDHEIM KOMMUNE EIENDOMSRETT VANN OG AVLØP NATUR

Har kjempet i 16 år: – Vi er veldig lei

Naboene har blitt godt kjent etter å ha kjempet sammen i 16 år. Foto: Martha Monasdatter Lynne

Av [Martha Monasdatter Lynne](#)

Publisert: 27.03.25 05:00

Del

I 16 år har naboer i Fredlydalen kjempet mot kommunens planer om å åpne bekken og bygge turvei. Nå frykter de å miste eiendomsretten, økt flomfare og tap av natur.

– Vi har brukt hundrevis av timer av fritiden vår på å grave fram fakta, forteller Jan Erik Sæther.

Sammen med naboene Robert Rasmussen, Herman Kolderup, Ole Oldervik og Catherine Liv Churchill står han i Fredlydalen, like ved Nardosenteret.

Her, i et slakt og vått dalføre der røer fra 50- og 60-tallet leder urbant og forurenset vann fra Vestlia mot Nidelva, kjemper de for å bevare området slik det er.

Rørene må skiftes, det er de enige om. Men etter 16 år med kommunale planer, forstår de fortsatt ikke hvorfor kommunen vil åpne opp dalen og etablere en bekk med tilhørende turvei.

– Det er utrolig frustrerende, sier Sæther om prosessen – fortsatt vet de ikke hva som vil skje i nabolaget der deres barn og barnebarn har lekt i generasjoner.

De har kjempet sammen i mange år og vil fortsette i årene som kommer. De tror denne saken ikke vil bli avklart med det første. Fra venstre: Robert Rasmussen, Jan Erik Sæther, Ole Oldervik, Catherine Liv Churchill og Herman Kolderup. Foto: Martha Monasdatter Lynne

Frykter kommunen overtar

Fredlybekken, som ligger mellom Tors vei og Gimlevegen, er et område naboene i fellesskap holder ryddig og pent. Her finnes både lekeplass for barn og et sted ungdom møtes.

Kommunen ønsker å oppgradere området, og allerede i 2010 ga formannskapet grønt lys for å bytte ut rørene, redusere kloakkutslipp i Nidelva og sikre et grøntdrag mellom elva og Vestlia. Men planene har stoppet opp, og alternative løsninger – som å beholde rørene under bakken – har vært vedtatt i bystyret.

Nå frykter naboene at kommunens planer om nok en gang å åpne bekken og bygge turvei vil føre til at kommunen overtar tomtene deres.

Beboerne i Fredlydalen tar vare på området, som er åpent og tilgjengelig for alle i nabolaget. Nå kjemper de for å hindre at kommunens planer endrer dalens karakter. Foto: Martha Monasdatter Lynne

– Bli med hitover, sier de, og viser vei forbi gamle trær og en liten parsellhage, uten gjerder eller skilt som markerer at dette er privat grunn.

– Kommunen sammenligner dette med Ilabekken, sier de, men her er det jo ingen naturlig vannkilde. Hva skal vi med en åpen bekk når det bare er overvann? spør Rasmussen retorisk.

Nå venter de spent på politikernes avgjørelse, vel vitende om at de kan miste et kjært område som i dag fungerer som en felleshage – og at garasjer og uthus kan gå tapt for å gi plass til gravemaskiner, bekk og grusvei.

De felles parsellhagene er et viktig samlingspunkt for beboerne, som har stor glede av å dyrke og stelle området sammen. Foto: Martha Monasdatter Lynne

- Risiko å åpne opp

Naboene stiller seg kritiske til flere sider ved prosjektet. De mener at en delvis åpning av bekken vil øke flomrisikoen.

- Hvis det var et bekkedrag som hadde gått helt ned til Nidelva, skulle vi vært enige. Men her skal de åpne bekken et stykke, for så å føre den ned i rør igjen etter 370 meter, forklarer Kolderup.

- Vann- og avløpsingeniører vi har snakket med bekrefter at det er en risiko å åpne opp, fordi inntaksristene kan tettes igjen ved flom. Prosjektet blir sammenlignet med bekken i Ila, men her er det jo bare overvann. Bekken vil være tørr store deler av tiden, sier Sæther oppgitt.

Dagens slake dalføre skjuler en dramatisk fortid. Etter et ras på 70-tallet ble den bratte dalen fylt igjen. Nå frykter beboerne at kommunens planer vil endre landskapet på nytt. Foto: Martha Monasdatter Lynne

De er også skeptiske til kommunens mål om økt biologisk mangfold.

– Biologisk mangfold høres flott ut, men sannheten er at det må fjernes mange trær og steinsettes en åtte meters bred trase der det skal være åpen bekk. Det blir dårlig grobunn for vegetasjon og dyreliv, sier Sæther.

De frykter at byggeprosessen vil føre til tap av trær og vegetasjon som i dag fungerer som naturlig opptak av fuktighet, og at dyrelivet vil bli forstyrret.

– Store mengder trær og vegetasjon vil gå tapt, og selve byggeprosessen vil forstyrre dyrelivet som er her nå, med rådyr, flaggermus og elg, legger Rasmussen til.

En annen bekymring er mengden kvikkleire i dalen, etter et stort ras på 70-tallet. Ifølge kommunens detaljplan konkluderte Multiconsult med at kvikkleiren ikke utgjør en risiko, men naboene er likevel skeptiske.

Beboerne er bekymret for at verdifulle trær vil bli ofret hvis kommunen får gjennomslag for sine planer om å åpne Fredlybekken.
Foto: Martha Monasdatter Lynne

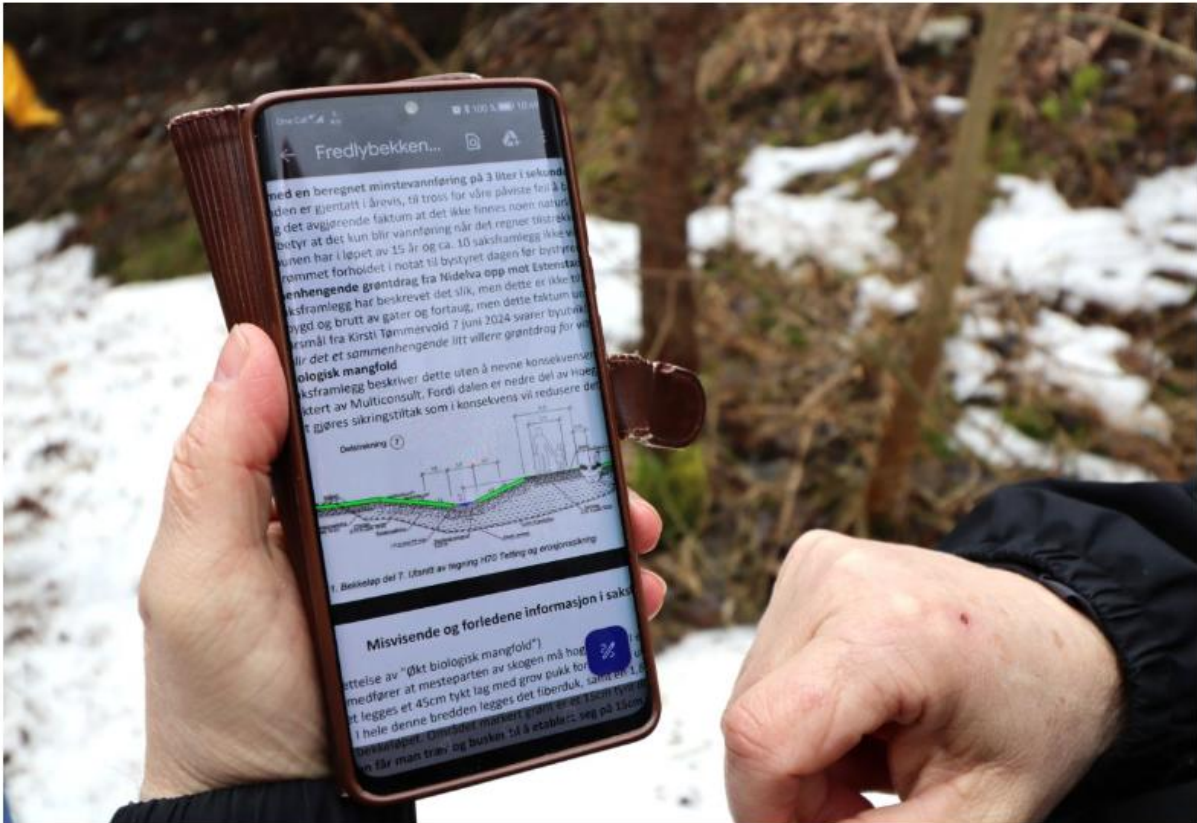
- Mister eiendomsretten vår

Frustrasjonen over den langvarige prosessen er tydelig.

- Det er veldig frustrerende å oppleve de stadige omkampene og at vi ikke blir hørt, sier naboene.

De forteller at det i 2013 ble det vedtatt et torørs-system.

- Man blir skuffet når vedtak endres etter et valg. Høyre var enige med oss helt til de gikk inn i samarbeidet med MDG, mener Sæther.

Langs dette smale partiet av Fredlydalen er naboene skeptiske til kommunens planer. – Hvordan skal de få plass til både bekk og tursti her? spør de. Foto: Martha Monasdatter Lynne

De mener det handler om politisk spill. Og er klare på hva de mener:

- Det vil være rimeligere å fortsatt ha det lukket og mindre inngripende, både for de som bor her og for naturen, sier Kolderup.

Det som startet med et ønske om å skifte ut rørene, har nå blitt en kamp om retten til eget nabolag.

– Plutselig skal de definere det som en blågrønn struktur, hvor grensen går helt opp til terrassen vår. Det betyr at vi mister eiendomsretten vår, sier Sæther.

Jan Erik Sæther er en av flere beboere i Fredlydalen som frykter at kommunen vil ekspropriere eiendommen hans for å realisere sine planer – og dermed rive dette drivhuset. Foto: Martha Monasdatter Lynne

Slutter aldri å kjempe

Nå venter de spent på torsdagens bystyremøte, hvor politikerne skal avgjøre om deler av bekken skal legges i rør eller være åpen.

– I verste fall vedtar de bekk. I beste fall så blir det en utsettelse igjen, vi blir aldri ferdig med dette. Det kan hende det blir en tilbakeføring til finansrådet fordi det ikke finnes noen økonomisk ramme, sier Kolderup.

Uansett utfall er de klare på at noe må gjøres med rørsystemet, som de beskriver som en stor forurensningskilde til Nidelva ved flom. Samtidig er de usikre på finansieringen.

– Budsjettet er sprengt, og det finnes ingen økonomisk ramme for den resterende strekningen, fortsetter Kolderup.

Naboene vet ikke hva de skal tenke om framtiden, men én ting er sikkert:

– Vi slutter aldri å kjempe!

Fra venstre: Robert Rasmussen, Jan Erik Sæther, Ole Oldervik, Catherine Liv Churchill og Herman Kolderup. Foto: Martha Monasdatter Lynne

– Bli med hitover, sier de, og viser vei forbi gamle trær og en liten parsellhage, uten gjerder eller skilt som markerer at dette er privat grunn.

– Kommunen sammenligner dette med Ilabekken, sier de, men her er det jo ingen naturlig vannkilde. Hva skal vi med en åpen bekk når det bare er overvann? spør Rasmussen retorisk.

Nå venter de spent på politikernes avgjørelse, vel vitende om at de kan miste et kjært område som i dag fungerer som en felleshage – og at garasjer og uthus kan gå tapt for å gi plass til gravemaskiner, bekk og grusvei.

De felles parsellhagene er et viktig samlingspunkt for beboerne, som har stor glede av å dyrke og stelle området sammen. Foto: Martha Monasdatter Lynne